

91

Dublin Theol. sc. IV. fol. m. 614.

R
4
11

DISTVATI^O TRIMA.

EX EPISTOLA
PAVLI AD CORINTHIOS

posteriori:

Cujus positiones,

Divina adjuvante gratia,

Præside

DAVIDE RVNGIO S.S.

THEOLOGIAE DOCTORE ET PROFESSORE

in Academia Uvitebergensi defendet

29. Aprillis

M. CONRADUS RUHELIUS

VVittembergensis.

VVITTEBERGÆ

Typis M. Georgij Mulleri, Sumptibus

Pauli Helwicby, Anno 1599.

REVERENDO,
CLARISSIMO, ET DE ECCLE-

SIA, IESU CHRISTI OPTIME
merito, merentiq;

D. POLYCARPO LYSERO

Theologo Electorali Saxonico;
Affini-Patrono suo non postremo; testificande
gratitudinis atq; observantiae causa, pos-
tiones has Theologicas consecrat.

M. CONRADUS RUHELIUS
VVittenbergensis.

EDISSESTINUS

Argumentum Epistole Paulina posterioris ad Corin. b. os.

Posteriori Epistola Apostolus Corinthiam Ecclesiam varijs erroribus & scandalis, nec non multiplici ~~etragia~~ in disciplina Ecclesiastica & ceremonijs, & licentia libidinum fœde deformatam repurgare, pristinoq; nitori restituere fuit conatus. Hic labor Apostoli non fuit inanis in Domino, sed in Ecclesia Corinthiaca varios animorum motus excitavit, tam apud docentes, quam auditores.

Quidam enim agnitis erroribus & scandalis suis, gravissimo dolore & luctu propter offenditum Deum, Ecclesiam & Apostolum, fuerunt oppressi, atq; inter eos etiam is, qui propter incestum commissum a Paulo excommunicatus erat 1. Cor. 5. Alij vero omnes commonefactiones ac comminationes Apostolicas securè irridebant; Nonnulli acerbitate orationis Paulinæ accusabant. Et hæc quidem vulgi erant judicia de Pauli priori Epistola: Doctores vero Ecclesiasticæ Corinthiacæ acrius paulò ab Apostolo reprehensi planè tanquam in furorem versi contra Paulum hostiliter insurgebant, ejusq; ministerium contemnebant, quod neglecta Mosis & Legis splendi dissimilæ tractatione omnem operam in docendo Evangelio consumeret; quod vilis & abjecta esset persona, & tamen magnam licentiam usurparet reprehendendi alios autoritate, splendore & donis superiores: quod deniq; non è numero duodecim Christi Apostolorum, atq; idco inferior ordine reliquis merito habendus esset.

Hanc judiciorum varietatem, cum per indicium accepisset Apostolus, alteram hanc ad eosdem Corinthios scripsit i. puto' am, partim consolacionem, dum mælos so-

Falsus pse
do aposto
lorum Co
rinthiaco
rum

Iatur & erigit spe veniae, & causas commemorat, quare
tanta vehementia reprehenderit publica Ecclesiæ i-
candalæ: partim apologeticam adversus pseudo apostolorum
criminationes. Simul autem multas alias commonefactio-
nes de perseverantia in studio pietatis, patientia & con-
fessione doctrinæ, de fugiendis idolis, de contributions
Plena pia-
rum com-
monefacti-
onum est
tota Epi-
stola.
Eleemosynarum in usum pauperum, qui erant Hiero-
lymæ & similibus rebus intexit, ac deniq; profanis con-
temtoribus minatur severitatem animadversionis, qua-
præsens in Ecclesia usus fit adversus contumaces. Per-
tinet igitur partim ad genus deliberativum, partim ad ju-
diciale, quia membra παραμυθικὰ, ἀπολογητικὰ & προτεττικὰ
variè mixta sunt.

Dispositio Epistolæ.

Partes Epistolæ hujus secundum capita tractationis nu-
merari possunt quinq;

Prima parte post salutationem & Exordium, reddit:
rationem dilati hactenus adventus sui ad Corinthios
cap. 1. & quædam de pœnitentis incesti receptione
ad miscens, de sua profectione in Macedoniam differit
cap. 1. & 2.

Presertim
Evangelium
Legi.
Secunda apologiam ministerij Evangelici opponit
Legis præconibus & laudatoribus capit. 3. 4. 5. qua præ-
ferens longe Evangelium Legi ostendit, quanta ejus lux
sit & perspicuitas, quanta Satanæ adversus Christum &
Evangelium odia, quam misera Apostolorum condi-
tio, quanta crucis utilitas, quæ credentium spes. Atq; hæc
omnia refert ad apologiam obrectatoribus opponen-
dam, sicut ipse dicit cap. 5. v. 12: Occasionem vobis da-
mus gloriaudi pro nobis, ut habeatis, quod dicatis ad eos,
qui ex facie gloriam captant & non ex corde. Hanc de-
niq; tractationem de ministerij dignitate valde emphati-
co concludit epilogus cap. 5. à v. 13. usq; ad finem.

Tertia.

Tertia pars est προσεγγισμός, qua Corinthios ad studium novae obedientiae atq; innocentiae, & patientiam in ærumnis horitur, ut idola atq; communionem cum idolatriis fugiant, cap. 6. Et totam hanc suam operam ex intimo charitatis affectu proficisci religiosè testatur cap. 7. monetq;, ut eleemosynas conferre pergent in usum pauperum Iudeorū, exemplo. Ecclesiarum Macedoniæ c. 8. & 9.

Quarta pars alterum apologiæ membrum continet, oppositum virulentis pseudoapostolorum criminationibus, qui dona, vocationē & labores Pauli extenuabant: His defensionis loco opponit vocationis suæ divinæ argumenta, multa in Ecclesiam merita, longum catalogum certaminum & persecutionum, & revelationes divinitus sibi factas: quæ omnia non ad vanam ostentationem, sed ad Ecclesiæ ædificationem se commemorare cap. 12. v. 18 testatur. Hac apologiæ tria consumuntur capita, 10. II. 12.

Postrema & quinta pars brevem initio continet commonefactionem ad contumaces verbi contemptores, qui hūs rigidiorem censuram in adventu minatur suo; ac deinceps generalibus præceptis & votis Epistolam concludit, cap. 13.

Thefes.

UT autem in conspectu sit Epistolæ hujus insignis utilitas brevem σύνοψιν aliquot doctrinæ Christianæ anticorum, quorum pleraq; in controversiam à veteribus vel recentioribus hæreticis vocata, hujus Epistolæ sententijs perspicue deciduntur, servato capitum ordine, subiiciemus.

I.
Deum verum unum esse & trinum personis, ostendunt dicta hujus Epistolæ, opponenda Ethnicorum, Samosatoni & Sabellij blasphemias cap. 1. v. 2. & cap. 13. v. 13.

Series Ios.
coruta pra-
cipuorum
doctrinæ
Christianæ

II.
Eadem dicta divinitatem filij Dei Domini Nostri Iesu Christi arguunt, quæ eundem honoris gradum.

A 3

eandem

eandem opera di efficaciam, eademq; beneficia filio ascribunt & Patri. cap. 1. v. 2. & 19. cap. 4. v. 4. & cap. 5. v. 19.

III.

Spiritus Sancti quoq; æterna Deitas manifestis hujus Epistolæ testimonijs confirmatur, ut quod dicitur Iehova Spiritus, eiq; vis ascribitur transformandi nos ad summam claritatem cap. 3. v. 3. & 18. cap. 13. v. 13.

IV.

Christum Iesum non tantum verum Deum, Deiq; filium esse, sed etiam verum hominem contra Marcionitarum fragmenta luculenter ostendit hujus scripti caput 5. v. 14. cap. 8. v. 9.

V.

Eundem Christum mediatorem esse humano generi datum divinitus, contra Iudeos docet textus capituli 5. v. 14. & 19. Item cap. 3. v. 4. Sponsum Ecclesiæ cap. II. v. 2.

VI.

Christum Iesum passum esse pro totius mundi, adeoque pro omnium hominum, tam electorum, quam reproborum peccatis, contra Calvinistarum furores docet Paulus cap. 5. v. 14. 15. 19.

VII.

De Diabolis, quod sint, & quomodo se in angelos lucis transforment, nec non mentes reproborum excæcent, contra Saducæos & Epicuræos docent hujus Epistolæ dicta cap. 4. v. 4. cap. XI. v. 14.

VIII.

De ingenti æstvapie humanarum virium in rebus spiritualibus, contra Pelagianos, Papistas & Synergistas agit Apostolus cap. 3. v. 5. cap. 10. v. 5.

IX.

Indurationis & exævationis causam energeticam non Dco, sed malæ hominum voluntati, ac Diabolorum malitia

malitiæ transcribendam esse, contra Stoicos, qui Deum autorem faciunt peccati, asserit Paulus cap. 4. v. 4.

X.

De Lege & Evangelio, & de utriusq; doctrinæ discrimine, deq; Evangelij præstantia, longè post se relinquente Legem, luculentissimè differit Apostolus toto capite tertio, & in sequentibus multa membra huc spectantia repetit.

XI.

Christianæ poenitentiae exempla contra Novatianorum deliria suppeditat hæc Epistola capite 2. v. 7. & 7. v. 10. deq; ejusdem partibus, contritione & fide, mortificatione & vivificatione cap. 3. v. 6.

XII.

De gratuita justificatione peccatoris per imputacionem gratiæ Dei, & justiciæ Christi, contra Papistarum hypocrisim loquitur textus capitum 5. v. 15, 16, 19, 21.

XIII.

Simul cum gratia justificante coniunctum esse donum renovationis & transformationis nostræ per Spiritum Sanctum docet textus cap. 3. v. 18. De donorum discriminatione cap. 10.

XIV.

Reprobationis judicium unde sit capiendum, ostendit Apostolus cap. 13. videlicet, si quis scipsum probans, si ne in fide Christum in se habitantem per fidem non posse fideat v. 5.

XV.

De bonis operibus, de studio novæ obedientiæ: de diligentia cavendi scandala: & Christiana perseverantia in hono pietatis proposito; de Eleemosyna, & similibus exercitijs virtutum pietatis patientiæ & misericordiæ graviter concionatur Apostolus cap. 6. 8. 9.

XVI.

In Ecclesia, visibili malos bonis admixtos esse contra Donatistarum & Catharorum deliria docet cap. 1. v. 1.

7. Dc.

analog et Q. sicut

XVII.

De ministerij Ecclesia tici institutione, administratio-
ne, efficacia, dignitate, conditione miserrima, afflictissi-
maq; in hoc seculo, contra Enthusiastarum somnia & Papæ
politicum splendorem, plurimi loquuntur textus hujus E-
pistolæ, ut capit: 3. v. 3. cap. 4. v. 1. 7. cap. 6. v. 4. cap. 7. v.
6. cap. 11. & 12.

XVIII.

De Cruce & calamitatibus Ecclesiæ, earumq; causis
& consolationibus cruci opponendis passim hæc Episto-
la agit cap. 1. 4. 6. 12.

XIX.

Doctrinam Apostolorum esse immotæ certitudinis,
sibiq; constare in omnibus capitibus, affirmat Apostolus
cap. 1. v. 19.

XX.

Libertatem Christianam complectentem omnia be-
neficia Evangelij notat Apostolus cap. 3. v. 7. Eandem
vero à licetia distinguit & certis includit metis cap. 6. v. 14.

XXI.

Curam pauperum & bonorum Ecclesiæ ad inspectio-
nem fidelium pastorum pertinere, contra fanaticorum
sententiam confirmat Paulus cap. 8 & 9 hujus Epistolæ.

XXII.

De morte & statu animarum post hanc vitam, corpo-
rum resurrectione, judicio extremo & vita æterna dulcis-
sime loquitur Spiritus Sanctus cap. 5.

XXIII.

De hisce summis rebus spectantibus ad veram Dei ag-
nationem, fidem, pœnitentiam, invocationem, gratiarū
actionem, ad firmam spem & consolationem in adversis,
ac deniq; ad multarum controversiarum in rebus Theolo-
gicis perspicuam dijudicationem, cum hæc Epistola tra-
Etet, tanquam insigne Spiritus S. regnum Christianis om-
nibus commendatissima esse debet.

Soli Deo gloria.

Wittenberg, Diss., 1587-1612

ULB Halle
002 392 011

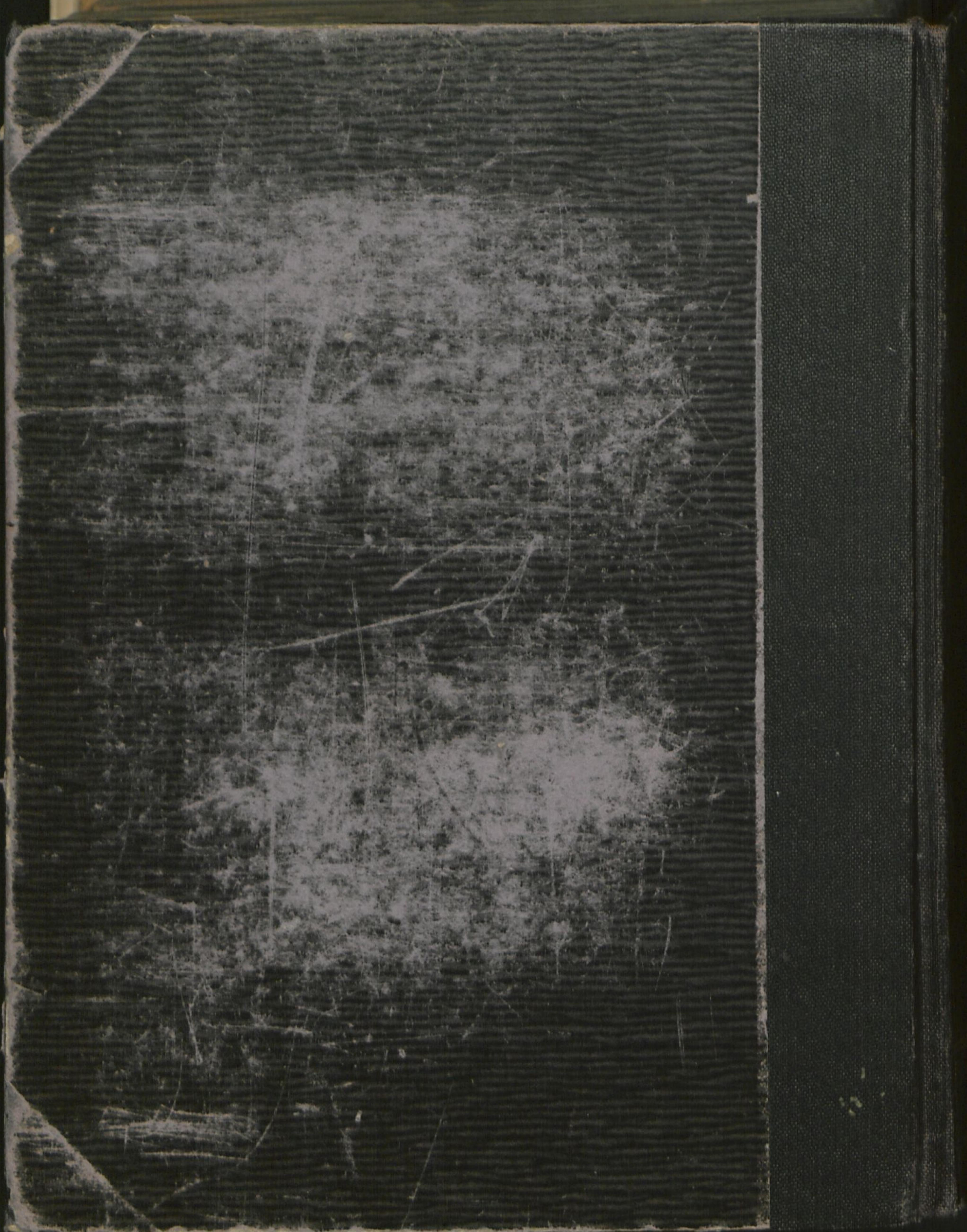
3

TA → OL

VD 17

Retrokatalog,

Farbkarte #13

B.I.G.

